

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

26.09.2022

протокол № 6, п. 9

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 26.09.2022 № 176

**УПРАВЛІННЯ ПРОГРАМАМИ ТА ПРОЄКТАМИ У СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ /
PROGRAMS AND PROJECTS MANAGEMENT IN SOCIAL FIELD
РОБОЧА ПРОГРАМА**

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	master
Галузь знань	23 «Соціальна робота» /	Social work
Спеціальність	232«Соціальне забезпечення» /	Social welfare
Освітня програма	«Управління в системі соціального забезпечення» /	Management in the social security system

Вінниця 2022

Розробник: Заюков Іван, доктор економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Управління в системі соціального забезпечення» – Юрчик Ірина, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та міжнародних відносин.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 01.09.2022 р., протокол № 15; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 20.09.2022 р., протокол № 06.

Рецензенти:

Лілія Мартинова, доктор економічних наук, доцент.

Наталія Сташенко, Голова громадської організації Центру соціальної адаптації та розвитку «Європейська ініціатива», м. Вінниця.

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 05.10.2022. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,80.

Обл.-вид. арк. 1,91. Тираж 2. Зам. № 250.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни. *Мета та завдання* навчальної дисципліни впливають із мети освітньо-професійної програми «Управління в системі соціального забезпечення» щодо підготовки висококваліфікованих фахівців, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері управління програмами та проектами у соціальній сфері. Серед широкого кола знань, якими повинні володіти майбутні магістри соціального забезпечення, провідне місце займають соціальні технології, зокрема управління програмами та проектами у соціальній сфері. Робоча програма покликана допомогти студентами оволодіти теорією, методикою та практикою управління програмами та проектами у соціальній сфері. Вона, що не менш важливо, сприятиме виробленню вмінь і навичок управління програмами і проектами у практичній діяльності соціального працівника, що набуває надзвичайної актуальності пов'язаних із подолання кризових явищ в економіці України через війну та необхідністю забезпечення гідного соціального захисту громадян України, зокрема внутрішньо переміщених осіб.

Таким чином, **головною метою** вивчення дисципліни «Управління програмами та проектами у соціальній сфері» є формування у здобувачів системи теоретичних знань та практичних навичок щодо управління програмами та проектами у соціальній сфері, що стане підґрунтям вирішення соціальних проблем та підвищення добробуту населення України.

Завданнями дисципліни «Управління програмами та проектами у соціальній сфері» є наступні:

1) забезпечити здобувача вищої освіти фундаментальними знаннями з питань:

✓ оволодіння знаннями з галузі соціального програмування та проектування;

✓ засвоєння знань та умінь в сфері розробки та впровадження соціальних програм та проєктів, що забезпечують здатність аналізувати, оцінювати і порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у сфері теорії та практики програмування і проектування у соціальній сфері;

✓ підвищення рівня методологічної культури програмної і проєктної діяльності, творчого володіння методами пізнання і діяльності;

✓ оволодіння знаннями та навичками управління соціальними програмами та проектами, зокрема в сфері планування, визначення цільової групи, залучення людських ресурсів, експертів, волонтерів та партнерів;

✓ оволодіння знаннями та навичками управління фінансовими ресурсами соціальних програм та проєктів, зокрема в сфері залучення внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування, бюджетування тощо.

2) виробити вміння:

✓ здатність обґрунтовувати необхідність розробки і реалізації програм і проєктів в соціальній сфері; визначати їх мету, завдання; визначати результати, описувати діяльність соціальних програм і проєктів та визначати якісні і кількісні їх індикатори; визначати основні результати програм і проєктів;

- ✓ здатність проводити прикладні дослідження щодо складання планів програм і проєктів у соціальній сфері;
- ✓ здатність залучати цільові групи, людські ресурси, зовнішніх експертів, волонтерів, стейкхолдерів до розробки і реалізації соціальних програм і проєктів у соціальній сфері;
- ✓ вміння використовувати механізми фінансового менеджменту щодо залучення матеріальних і фінансових ресурсів необхідних для реалізації програм і проєктів у соціальній сфері;
- ✓ вміння залучати зовнішні і внутрішні джерела для фінансування програм і проєктів у соціальній сфері;
- ✓ здатність оцінювати критерії інвестиційного проєкту у соціальній сфері;
- ✓ вміння проводити соціальну експертизу програм і проєктів у соціальній сфері та визначати соціально-економічну ефективність їх реалізації тощо.

3) розвинути пізнавальну активність та самостійність студентів, сформувати навички саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.

Результати вивчення навчальної дисципліни та її місце в освітньому процесі.

Дисципліна «Управління програмами та проєктами у соціальній сфері» належить до циклу професійної підготовки компонентів освітньої програми «Управління в системі соціального забезпечення», викладається на першому курсі у першому семестрі загальним обсягом 180 годин / 6 кредитів.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Управління програмами та проєктами у соціальній сфері» для освітньої програми «Управління в системі соціального забезпечення» є формування комплексу наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проєктами.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності.

ФК3. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини та сталого розвитку суспільства.

ФК6. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

ФК7. Здатність розробляти і впроваджувати програми соціального захисту населення.

ФК9. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК13. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Управління програмами та проєктами у соціальній сфері» полягають в такому.

ПРН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.

ПРН5. Проєктувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ.

ПРН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН8. Самостійно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН10. Пояснювати та надавати обґрунтовані відповіді населенню щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення та страхування.

ПРН11. Планувати і проводити наукові дослідження в системі соціального захисту населення та висвітлювати їх результати.

ПРН12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення.

ПРН14. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН16. Розробляти програми навчання та обміну досвідом в системі соціального захисту населення.

ПРН18. Розробляти та апробувати соціальні проєкти і технології.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, є базою для вивчення наступних нормативних дисциплін.

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90–100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач, які потребують розроблення, впровадження та експлуатації захищених інформаційних і комунікаційних систем.
Достатній (частково-пошуковий)	82–89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
	75–81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69–74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60–68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35–59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1–34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переведу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	З них			
		лекції	практ.	СРС	
Тема 1. Теоретичні засади програмного та проектного управління соціальної сфери.	12	2	2	8	УО, Т, СУН, П
Тема 2. Сутність та методологічні основи програмного управління у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 3. Соціально-економічні чинники впливу в системі управління програмами у соціальній сфері.	12	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 4. Методичні підходи до розробки та оцінки програм у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 5. Методика контролю програм у соціальній сфері.	12	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 6. Оцінка якості, ефективності та сталості програм у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 7. Загальна характеристика управління соціальними проектами та обґрунтування їх доцільності.	12	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 8. Загальні підходи до організації структури, планування і контролю проектів у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 9. Структуризація проекту та математичні методи планування проектів у соціальній сфері.	12	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН, П
Тема 10. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, СУН, П
Тема 11. Контроль виконання і управління ризиками проектів у соціальній сфері.	10	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, СУН, П
Тема 12. Управління якістю проектів та їх програмне забезпечення процесу управління у соціальній сфері.	14	2	2	10	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, СУН, П
Тема 13. Організація проведення конкурсу за проектами у соціальній сфері та розвиток проектною команди.	12	2	2	8	УО, Т, ПО, ІЗ, КТ, СУН, П
Тема 14. Підготовка бізнес-плану у соціальній сфері та розрахунок його фінансової моделі.	14	2	2	8	ПО, ІЗ, СУН, П
Разом за навчальний рік	180/6	28	28	124	–
Підсумковий контроль					екзамен письмовий

Умовні позначення: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ІЗ – індивідуальне завдання, Т – тестування, КТ – комп'ютерне тестування, Е – підготовка есе, П – презентація, СУН – використання системи управління навчанням Moodle.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Теоретичні засади програмного та проєктного управління соціальної сфери.

Орієнтири (стратегії) розробки і реалізації програм і проєктів у соціальній сфері відповідно до стратегічної цілі 5 «Забезпечення високого рівня соціального захисту для гідного життя...» відповідно до Національної економічної стратегії на період до 2030 року та вимог військового стану, зокрема щодо внутрішньо переміщених осіб.

Об'єктивні передумови застосування програм та проєктів у соціальній сфері. Історичні корені застосування програм і проєктів у сфері соціального захисту.

Досвід застосування програм і проєктів у соціальній сфері в країнах «загального добробуту». Особливості застосування програм і проєктів у сучасній Україні.

Тема 2. Сутність та методологічні основи програмного управління у соціальній сфері.

Програмування як інструмент реалізації соціальної політики. Сутність програмування як засобу державного регулювання. Сутність категорій: «програмування», «державна соціальна програма», «програма», «план», «проєкт» та відмінності між ними. Види соціальних програм (програми державної допомоги й програми перерозподілу доходів).

Процес програмування у соціальній сфері. Властивості соціальної програми. Схема соціальної програми. Методологічна основа розробки програм у соціальній сфері. Структурно-організаційна схема соціальної програми.

Методологія розробки державних соціальних програм. Структурні елементи логіки програмування. Принципи соціального програмування та його логіка. Класифікація соціальних програм (за спрямованістю; за масштабністю; за комплексністю; за проблемами; за колом осіб, що охоплюються програмами; за критеріями, за якими визначаються контингенти охоплених; за принципами надання допомоги; за джерелами фінансування програм; за керуванням здійснення програм; Державні цільові програми тощо.

Проблеми, які вирішують державні соціальні програми. Типи подій, настання яких захищаються програмами у сфері соціального захисту. Принципи надання соціальної допомоги (універсальний та адресний). Перевірка потреби в соціальному захисті учасників програм. Фінансування соціальних програм.

Державні соціальні стандарти і гарантії. Розмір прожиткового мінімуму (за категоріями осіб). Мінімальна заробітна плата. Мінімальна пенсія (за категоріями осіб). Виплати, які здійснюються відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Державна соціальна допомога відповідно до законодавства України. Правове забезпечення програмування та проєктування у соціальній сфері.

Тема 3. Соціально-економічні чинники впливу в системі управління програмами у соціальній сфері

Принципи оптимальної податкової системи як фактор фінансування програм у соціальній сфері. Критерії і індикатори соціальної спрямованості бюджетної політики. Соціальні програми подолання бідності та моделювання її рівня. Соціальні програми спрямовані на подолання кризових процесів на ринку праці. Показники, що характеризують окремі аспекти гідної праці. Демографічна ситуація як чинник і передумова розробки соціальних програм. Використання математичних моделей при прогнозуванні рівнів інтегральних показників як бази обґрунтування напрямів розробки програм у соціальній сфері. Соціальні програми та проєкти направлені на соціальний захист внутрішньо переміщених осіб.

Тема 4. Методичні підходи до розробки та оцінки програм у соціальній сфері.

Пріоритети соціальної політики як основа для розробки програм. Визначення проблем, які несуть загрозу соціальній і національній безпеці України в сучасних воєнних умовах. Визначення програмних цілей, програмних заходів і показників. Цілі Сталого Розвитку – Україна.

Прогнозування та розробка програм економічного і соціального розвитку (ЕСР) України (відповідно до Закону України «Про прогнозування та розробка програм економічного і соціального розвитку України»). Прогнозні і програмні документи ЕСР. Розробка прогнозних та програмних документів ЕСР (на різних рівнях, зокрема в територіальних громадах). Повноваження та відповідальність учасників державного прогнозування та розроблення програм ЕСР.

Розроблення та виконання державних цільових програм (ДЦП) (відповідно до Закону України «Про державні цільові програми»). Основні стадії розроблення і виконання ДЦП. Ініціювання розроблення ДЦП та громадське обговорення концепції програми. Схвалення концепції ДЦП та прийняття рішення щодо розроблення проєкту програми. Державний замовник ДЦП. Розроблення, затвердження та виконання проєкту ДЦП. Внесення змін до ДЦП та контроль над її виконанням. Припинення виконання ДЦП. Джерела фінансування ДЦП. Повноваження органів державної влади у сфері розроблення та виконання ДЦП.

Розробка програм у соціальній сфері за допомогою методу логічного аналізу (МЛА). Сутність та переваги МЛА. Схема та базові елементи матриці програми за методом МЛА. Побудова дерева проблем. Визначення основних елементів програми. Приклад застосування МЛА для розробки проєкту удосконалення програми адресної соціальної допомоги.

Реалізація в Україні швейцарсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» – «DESPRO»: «Розробка галузевих стратегій та програм водопостачання, водовідведення та санітарії в об'єднаних територіальних громадах»: стратегічне планування, основні компоненти стратегії, методичні рекомендації щодо розробки цільової програми з питань розвитку питного водопостачання.

Тема 5. Методика контролю програм у соціальній сфері.

Характеристика функції контролю виконання програм у соціальній сфері. Процес контролю виконання програм. Принципова схема організації контролю виконання програм у соціальній сфері. Види контролю (адміністративний, аналітичний, неформальний, фінансовий). Оцінка раціональності проведення програмних засобів. Контроль якості розробки програм. Контроль структури програми. Контроль забезпеченості програми. Проміжний контроль. Контроль виконання завершеної програми. Методи контролю виконання програм у соціальній сфері («нарада», «мозковий штурм», «метод суду», «ділові ігри», «вільна бесіда», «інтерв'ю – питання-відповідь», «метод перехресного допиту», «метод Дельфи», «метод Cross-Impact-Analysis», «метод витрати-ефективність»), які дозволяють покращити соціальні процеси, зокрема знизити захворюваність населення, знизити рівень бідності, смертності та інвалідизації населення, підвищити рівень народжуваності, трудової мобільності та трудової активності, знизити негативні соціальні наслідки внутрішньої міграції в військових умовах.

Тема 6. Оцінка якості, ефективності та сталості програм у соціальній сфері.

Загальні підходи до оцінки ефективності соціальних програм. Організаційні, економічні, соціальні, політичні аспекти оцінки соціальних програм. Підходи оцінки якості або ефективності соціальних програм.

Оцінка ступеня досягнення програмних цілей. Підходи до вияву, кількісного виразу та порівняння програмних результатів. Оцінка ефективності адресних соціальних програм (коефіцієнт повноти охоплення, ступінь помилкового включення, суб'єктивна оцінка діючих соціальних програм з боку користувачів або клієнтів такої програми).

Використання інтегральної оцінки соціального розвитку регіонів для формування регіональних програм. Рейтинг індексів складових частин людського розвитку та індексу регіонального людського розвитку.

Інструмент оцінки рівня сталості програм та проєктів у соціальній сфері в територіальних громадах (Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike License). Підхід до оцінки рівня сталості програм та проєктів. Складові сталості програм та проєктів організації. Інструмент оцінки рівня сталості програм та проєктів. Інструкції щодо заповнення таблиці результатів. Приклад формату для розробки плану дій для забезпечення сталості проєкту. Можливі заходи, що сприятимуть забезпеченню сталості проєкту. Підтримка з боку зацікавлених сторін. Фінансова стабільність. Партнерства. Менеджмент та людські ресурси. Моніторинг та оцінка. Адаптивність проєкту. Комунікації. Стратегічне планування. Загальні рекомендації щодо проведення оцінки рівня сталості.

Тема 7. Загальна характеристика управління соціальними проектами та обґрунтування їх доцільності.

Характеристика факторів, які впливають на реалізацію проекту. Види проектів. Життєвий цикл проекту. Фази життєвого циклу проекту. Структура і оточення проекту. Завдання структурування проектів. Етапи структурування проектів. Середовище проекту. Зовнішні і внутрішні чинники впливу на реалізацію проекту в соціальній сфері. Характеристика учасників проекту. Розгорнута схема проекту і його оточення.

Формування задуму соціального проекту. Умови визначення ідеї соціального проекту. Критерії прийняття ідеї проекту та аналіз інвестиційних можливостей. Оцінка і аналіз життєздатності проекту. Етапи оцінки життєздатності соціального проекту. Система показників, що характеризує ефективність проекту. Методи визначення ефективності проектів на початкових етапах проведення технічного аналізу. Показники ефективності проектів (сума інвестицій, грошовий потік, чиста теперішня вартість соціального проекту, термін окупності інвестицій соціального проекту, внутрішня норма рентабельності, коефіцієнт вигід/витрат, індекс прибутковості).

Тема 8. Загальні підходи до організації структури, планування і контролю проектів у соціальній сфері.

Поняття проектно-організаційної структури. Основні принципи формування груп для управління проектом у соціальній сфері. Розмір груп у проекті. Підходи до формування груп соціальних проектів. Форми внутрішньої структури проекту. Фактори прийняття рішень щодо вибору організаційної структури проектів. Сутність проектного управління. Переваги проектного управління. Приклад проектно-структури управління проектами. Матрична організаційна структура проекту. Види матричної структури (функціональна, балансова, проектна, контрактна). Внутрішня функціональна структура соціального проекту. Схема функціональної структури проекту. Дивізіональна організаційна структура проекту. Федеральна організаційна структура проекту.

Визначення функціональних обов'язків учасників проекту. Функції та обов'язки керівника проекту. Планування реалізації проекту. Етапи проектного циклу. Основні етапи планування соціальних проектів. Основна мета та цілі планування проекту. Види планів (стратегічний, тактичний, поточний, оперативний, функціональний, зведений, детальний).

Сутність календарного планування проекту у соціальній сфері. Параметри календарних і сіткових графіків (тривалість роботи, резерв часу, критична тривалість роботи). Фінансове планування за проектом. Етапи фінансування проекту. Засоби та джерела фінансування проекту. Бюджетне фінансування. Акціонерне фінансування. Боргове фінансування. Альтернативи фінансування. Лізингове фінансування. Іпотека. Форми іпотечних позичок. Форми проектного фінансування. Фінансування з повним регресом на позичальника. Фінансування без регресу на позичальника. Проектне фінансування з обмеженим регресом на позичальника. Контроль за дотриманням умов фінансування.

Етапи розробки проектно-кошторисної документації проектів в соціальній

сфері. Тендери на розробку проєктної документації. Вимоги до робочої документації. Експертиза й затвердження проєктів. Підходи до вибору замовником проєктних фірм. Функціональні обов'язки проєктних фірм. Типи проєктних фірм.

Тема 9. Структуризація проєкту та математичні методи планування проєктів у соціальній сфері.

Визначення структури проєкту у соціальній сфері на етапі планування. Структура проєкту. Правила структуризації. Управління окремими компонентами соціального проєкту. Сфери використання структурних моделей проєкту. Структуризація проєкту. Підходи до структуризації проєкту – «Work Breakdown Structure» (WBS). Основні етапи розробки WBS. Основні задачі структуризації проєкту. Послідовність здійснення структуризації проєкту.

Сутність сіткового планування проєкту. Сіткова модель. Сітковий графік та його структурні компоненти. Види сіткових графіків. Етапи сіткового планування. Алгоритм розрахунку сіткової моделі. Визначення критичного шляху. Календарне планування проєкту. Типи календарних планів. Параметри календарного плану. Варіанти вибору календарних планів. Діаграма Ганта. Облік потреб в окремих видах ресурсів та їх згладжування. Розподіл ресурсів. Аналіз можливості реалізації соціального проєкту. Оптимізація проєкту.

Тема 10. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету у соціальній сфері.

Матеріально-технічна підготовка проєкту. Типи договорів – постачання та підяду. Організаційні форми закупівель. Дії на етапі матеріально-технічної підготовки проєкту.

Категорії витрат проєкту. Класифікація витрат проєкту. Інвестиційні витрати. Поточні витрати та їх класифікація (за місцем виконання робіт, за видами витрат, залежно від обраного об'єкта обліку, за способами включення у собівартість проєктних робіт та за характером участі у процесі виробництва, залежно від зміни обсягів виконаних проєктних робіт, за ознакою відношення до собівартості робіт, за календарними періодами). Кошторисна вартість проєкту та її структура.

Порядок планування витрат за проєктом. Мета планування витрат. Нормативна база для здійснення планування витрат проєкту. Вихідна інформація для планування витрат. Календар витрат. Розробка бюджету проєкту. Схема формування бюджету проєкту. Календар реалізації бюджету проєкту. Основні завдання бюджетного контролю. Підготовка звітності про витрати. Система бюджетного контролю. Можливості внесення змін до проєктного бюджету.

Тема 11. Контроль виконання і управління ризиками проєктів у соціальній сфері.

Контроль як основа управління проєктною діяльністю. Контроль проєктної діяльності. Завдання контролю проєктної діяльності. Рівень відхилень. Види контролю проєктної діяльності (попередній, поточний, заключний). Технології

оцінки проектної діяльності у соціальній сфері. Джерела інформації. Ступені деталізації планової інформації, що відповідають трьом рівням управління. Регулювання процесу реалізації проекту. Причини внесення змін та оцінка наслідків. Зовнішні та внутрішні джерела змін. Оцінка наслідків змін.

Проектні ризики та їх класифікація. Сутність ризику. Управління ризиками. Господарський ризик. Види невизначеності інвестиційних ризиків. Класифікація ризиків. Форс-мажорні обставини. Фінансовий ризик. Ризик несплати заборгованості. Податковий ризик. Динамічний і статичний ризик. Зовнішні і внутрішні ризики. Принципи управління проектними ризиками. Методи управління ризиками (скасування, запобігання та контролювання, страхування та поглинання ризиків). Метод запобігання та контролювання ризиків. Методи аналізу ризиків проекту. Послідовність організації робіт по аналізу ризиків. Види аналізу ризиків проекту (якісний аналіз, експертний метод, розрахунково-аналітичний метод, статистичний метод). Методики визначення ризику проекту. Метод чистої теперішньої вартості. Аналіз сценарію. Ринковий ризик (або бетаризик). Визначення точки беззбитковості. Дерево рішень. Метод «Монте-Карло». Можливості зниження та протидії ризикам. Групи методів зниження ризиків (технічні методи, правові методи, організаційно-економічні методи). Методи зниження ризику проекту у соціальній сфері (розподіл ризику між учасниками проекту; страхування; резервування коштів на покриття непередбачених витрат; нейтралізація часткових ризиків; зниження ризику в плані фінансування).

Тема 12. Управління якістю проектів та їх програмне забезпечення процесу управління у соціальній сфері.

Концепція управління якістю проектів. Принципи управління якістю проектів. Метод системного управління якістю (Total Quality Management) (TQM). Облік і аналіз витрат, пов'язаних із забезпеченням якості проекту. Система стандартів ISO. Стандарти ISO 9000 – ISO 9004. Стандарти ISO 9001 і EN29001. Стандарти ISO 9002 та EN29002. ISO 9003 та EN29003. Система нормативних Документів України для управління інвестиційними проектами. Сутність управління якістю проекту у соціальній сфері. Елементи управління якістю проекту. Функції проект-менеджера в забезпеченні якості соціального проекту. Програма забезпечення якості проекту. Програма контролю якості проекту та зміст її заходів. План технічної інспекції соціального проекту. Функції інспекторів технічної інспекції соціального проекту.

Концепція управління проектом у соціальній сфері з використанням комп'ютерної техніки. Автоматизована система моделі управління соціальним проектом. Структура робіт проекту. Структура ресурсів проекту. Матриця призначень. Системи управління проектами. Структурні елементи автоматизованих систем управління проектами у соціальній сфері. Функціональні можливості автоматизованих систем управління проектами у соціальній сфері. Класифікація програмного забезпечення управління проектом: Microsoft Project, Open Plan Professional; Spider Project; Sure Trek Project Manager; Primavera Project Planner (P3).

Тема 13. Організація проведення конкурсу за проєктами у соціальній сфері та розвиток проєктної команди.

Визначення та класифікація торгів за проєктами. Напрямами закупівель при проведенні процедури торгів. Процедури закупівлі. Конкурс та його види. Спрощені способи закупівлі. Запит котирувань. Закупівля з одного джерела. Етапи закупівлі. Класифікація торгів.

Підтримка політики регіонального розвитку в Україні – EuropeAid/132810/C/SER/UA. Інформація про конкурс. Програми регіонального розвитку в рамках яких можуть подаватися проєкти на конкурс, зокрема «Сільський розвиток»; «Розвиток людського потенціалу тощо. Загальний бюджет та обсяг фінансування в рамках окремих програм і напрямів. Вимоги щодо участі в конкурсі. Критерії участі. Замовник проєкту. Партнери. Підрядники. Проєкти, яким може бути надано фінансування з державного бюджету. Кількість заявок, що можуть подаватися ініціаторами проєктів. Прийнятність витрат, які можуть покриватись в рамках проєкту. Спільне фінансування проєкту. Період прийнятності. Правила та процедури подання заявок. Зміст заявки. Порядок подання заявок. Термін подання заявок. Розгляд та оцінка заявок, визначення переможців. Перевірка відповідності поданої заявки. Розгляд та оцінка заявок конкурсною комісією. Критерії оцінювання та нарахування балів. Форма оцінювання заявок та спосіб визначення переможців. Прийняття рішення державними органами про фінансування проєктів. Наказ державних органів про визначення переможців та фінансування. Затвердження кошторисів на реалізацію проєктів в рамках бюджетної програми. Умови реалізації проєктів в рамках бюджетної програми.

Людський чинник в управлінні проєктами. Мета створення проєктної команди і завдання проєкт-менеджера. Етапи формування проєктних груп. Координаційна група проєкту.

Тема 14. Підготовка бізнес-плану у соціальній сфері та розрахунок його фінансової моделі

Аналіз ринку та спроможності організації, яка розробляє проєкт у соціальній сфері. Аналіз конкурентних переваг організації. Аналіз ринку та його учасників для започаткування нового проєкту у соціальній сфері. Опис послуги (продукції) із застосуванням моделі «маркетинг-мікс». Розробка фінансової моделі для започаткування нового проєкту у соціальній сфері відповідно до методичних рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів Державного агентства України з інвестицій та розвитку, а також вимог таких установ: Міжнародної мережі консалтингових фірм (KPMG); Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР); Організації об'єднаних націй із промислового розвитку (UNIDO).

Оцінка потреб в інвестиціях. Оцінка доходності проєкту. Аналіз беззбитковості проєкту. Оцінка інвестиційної привабливості проєкту (чиста приведена вартість (NPV), індекс прибутковості (PI), період окупності (PP), точка беззбитковості (BEP). Сценарний аналіз (аналіз чутливості проєкту до зовнішнього оточення). Аналіз ризиків реалізації проєкту.

Інструментарій і методологія моніторингу і оцінювання (МІО) соціальних аспектів проєктів (в рамках впровадження «Надзвичайної кредитної програми Європейського інвестиційного банку для відновлення України»). Основні поняття та інструментарій моніторингу і оцінювання проєктів і програм. Переваги оцінювання, зокрема для державних програм. Стандарти МІО. Методологія моніторингу і оцінювання. Оцінювання впливу проєкту. Рекомендації щодо включення матриці МІО проєкту до загальної системи моніторингу та оцінки проєкту. Методологія планування і проведення МІО на різних рівнях. Рекомендації щодо узагальнення та використання результатів МІО на рівні проєкту. Географічні та часові рамки МІО проєкту. Матриця МІО проєкту.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття програмного та проєктного управління у соціальній сфері; - системи соціального захисту в світі і Україні як передумови формування і реалізації програм і проєктів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чітко формулювати ознаки систем соціального захисту; - визначати проблеми, які окреслюють необхідність розробки і впровадження програм і проєктів у соціальній сфері; - застосовувати сучасний світовий досвід реалізації програм і проєктів у соціальній сфері, зокрема в напрямку підвищення рівня 	<p>Тема 1. Теоретичні засади програмного та проєктного управління соціальної сфери</p> <p>Лекція № 1 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єктивні передумови застосування програм і проєктів у соціальній сфері. 2. Основні поняття та визначення в сфері програмування і проєктування у соціальній сфері. 3. Світовий досвід реалізації програм та проєктів у соціальній сфері. 4. Вітчизняний досвід реалізації програм та проєктів у соціальній сфері. <p><i>Література</i></p> <p>Основна: 1–6. Додаткова: 29–31. Інтернет-ресурси: 45–46.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Аналіз та коротка характеристика формування і реалізації основних вітчизняних програм і проєктів у соціальній сфері. Сучасні програми і проєкти спрямовані на соціальний захист переселенців та соціально незахищених осіб в умовах війни.</p>	8

1	2	3
соціального захисту громадян України у військових умовах.	<p align="center">Практичне заняття № 1 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>1. Систематизувати основні соціальні проблеми України та пріоритетні напрями розробки програм і проєктів у соціальній сфері.</p> <p>2. Запропонувати існуючий світовий досвід реалізації ефективних програм і проєктів у соціальній сфері в напрямку забезпечення соціального захисту соціально незахищених верств населення в умовах війни.</p>	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні основи програмування у соціальній сфері; - методологію розробки програм у соціальній сфері ; - класифікацію соціальних програм; - нормативну базу розробки програм у соціальній сфері. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розраховувати імовірність настання соціальних ризиків; - аналізувати та розраховувати потенційні обсяги фінансових потреб на розробку і реалізацію програм у соціальній сфері з урахуванням застосування соціальних нормативів і стандартів. 	<p align="center">Тема 2. Сутність та методологічні основи програмного управління у соціальній сфері <i>Лекція № 2</i> <i>План лекції</i></p> <p>1. Програмування як інструмент реалізації політики у соціальній сфері. Структурно-організаційна схема соціальної програми.</p> <p>2. Методологія розробки програм у соціальній сфері. Структурні елементи. Принципи.</p> <p>3. Класифікація програм у соціальній сфері.</p> <p>4. Базовий державний соціальний стандарт як фінансова основа розробки програм у соціальній сфері. Правове забезпечення управління програмами у соціальній сфері.</p> <p align="center"><i>Література</i></p> <p>Основна: 4. Додаткова: 29–31. Інтернет-ресурси: 46–63.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p align="center"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Види державних стандартів і нормативів соціального захисту громадян України. Прожитковий мінімум (за категоріями осіб). Законодавче та нормативно-правове забезпечення розробки програм у соціальній сфері.</p>	10
	<p align="center">Практичне заняття № 2 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>1. Розрахувати на основі статистичного матеріалу соціальні ризики (ризик втрати заробітку в разі відсутності попиту на роботу, ризик втрати здатності до праці).</p> <p>2. На основі використання Закону України «Про прожитковий мінімум» та вихідних даних запланувати обсяги витрат на забезпечення соціального захисту соціально-незахищених категорій населення України.</p>	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - макроекономічні чинники при розробці і реалізації програм у соціальній сфері; - критерії і індикатори соціальної спрямованості бюджетної і податкової політики; - основні види державних програм у соціальній сфері; - моделі прогнозування рівня інтегральних показників програм у соціальній сфері (рівень бідності, людського розвитку). <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати вплив соціально-економічних факторів на систему управління програмами в сфері соціального захисту; - розрахувати прямі і непрямі показники соціальної спрямованості, що характеризують результати реалізації програм у соціальній сфері; - застосовувати математичні методи кореляційно-регресійного аналізу для прогнозування рівня інтегральних показників розробки програм у соціальній сфері; - визначати стратегічні напрями реалізації соціальних заходів в системі розробки програм у соціальній сфері, зокрема базуючись на результатах моделювання інтегральних показників (рівня бідності, рівня зайнятості, рівня здоров'я тощо). 	<p>Тема 3. Соціально-економічні чинники впливу в системі управління програмами у соціальній сфері</p> <p style="text-align: center;">Лекція № 3 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетна і податкова політика як база фінансування програм у соціальній сфері. 2. Критерії і індикатори соціальної спрямованості бюджетної і податкової політики. 3. Соціальні програми в напрямку подолання бідності, розвитку ринку праці, покращення демографічної ситуації, захисту внутрішньо переміщених осіб. 4. Математичне моделювання інтегральних показників в системі розробки програм у соціальній сфері. <p style="text-align: center;"><i>Література</i></p> <p>Основна: 4–9. Додаткова: 29–30. Інтернет-ресурси: 45–52.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Види та характеристика соціальних програм направлених на соціальних захист внутрішньо переміщених осіб.</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 3 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахувати питому вагу видатків в Зведеному державному бюджеті Україні на соціальний захист, темпи росту і приросту та зробити висновки. 2. На основі статистичних даних розрахувати прямі і непрямі показники соціальної спрямованості, що характеризують результати реалізації програм у соціальній сфері. 3. Розрахувати рівень бідності на основі статистичних даних використовуючи багатофакторну модель бідності. З урахування отриманих результатів моделювання визначити основні пріоритети розробки програм подолання бідності. 4. Розрахувати показники, які характеризують стан ринку праці, зокрема окремі аспекти забезпечення гідної праці на основі статистичних даних. Зробити висновки щодо необхідності реалізації відповідних соціальних програм та визначити найбільш пріоритетні напрями. 5. На основі статистичних даних оцінити обсяги соціальної допомоги для внутрішньо переміщених осіб. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретико-методичні підходи до формування перспективних напрямів розробки програм у соціальній сфері; - основи прогнозування та розробки програм, зокрема цільових програм у соціальній сфері; - підходи (методи) розробки програм у соціальній сфері; - структуру соціальних програм та зміст її основних розділів; - сучасний досвід реалізації в Україні програм у соціальній сфері, зокрема на рівні територіальних громад. 	<p>Тема 4. Методичні підходи до розробки та оцінки програм у соціальній сфері Лекція № 4 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пріоритети соціальної політики як основа для розробки програм у соціальній сфері. Визначення програмних цілей, заходів та показників. «Цілі Сталого Розвитку – Україна». 2. Прогнозування та розробка програм економічного і соціального розвитку України. 3. Розроблення та виконання цільових програм у соціальній сфері. Розробка програм у соціальній сфері за допомогою методу логічного аналізу. 4. Досвід реалізації в Україні швейцарсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» – «DESPRO». <p style="text-align: right;"><i>Література</i></p> <p>Основна: 4–13. Додаткова: 32–37. Інтернет-ресурси: 45–46; 64.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибирати та обґрунтовувати пріоритетні напрями для розробки програм у соціальній сфері; - розробляти програму у соціальній сфері, зокрема її основні частини: паспорт програми; визначення проблеми; визначення мети програми; обґрунтування шляхів і засобів розв’язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання програми; перелік завдань і заходів програми та результативні показники. 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції. <i>Питання, яке виноситься на СРС</i></p> <p>Сутність та переваги МЛА. Схема та базові елементи матриці програми за методом МЛА. Побудова дерева проблем. Визначення основних елементів програми. Приклад застосування МЛА для розробки проєкту удосконалення програми адресної соціальної допомоги.</p>	10
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 4 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На прикладі обраної територіальної громади визначити пріоритетну соціальну проблему, яку потрібно розв’язати. 2. Визначити мету та обґрунтувати шляхи розв’язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки і етапи виконання програми. 3. Розробити перелік завдань і заходів програми та результативні показники. 4. Описати процес координації та контролю за ходом виконання програми. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процес контролю виконання програм; - принципову схему організації контролю виконання програм у соціальній сфері; - види контролю; - процес оцінки раціональності проведення програмних засобів; - сутність контролю структури програми, забезпеченості програми, проміжного контролю та контролю виконання завершеної програми; 	<p style="text-align: center;">Тема 5. Методика контролю програм у соціальній сфері Лекція № 5 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика функції контролю виконання програм у соціальній сфері. 2. Види та призначення контролю в системі управління програмами у соціальній сфері. 3. Контроль якості розробки програм. 4. Методи контролю виконання програм у соціальній сфері. <p><i>Література</i> Основна: 4. Додаткова: 37. Інтернет-ресурси: 45–46.</p>	2
<p>- методи контролю виконання програм у соціальній сфері.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити управлінський контроль виконання програм у соціальній сфері; - проводити контроль якості розробки програм у соціальній сфері; - застосовувати на практиці методи контролю виконання програм у соціальній сфері («нарада», «мозковий штурм», «метод суду», «ділові ігри», «вільна бесіда», «інтерв'ю – питання-відповідь», «метод перехресного допиту», «метод Дельфи», «метод Cross-Impact-Analysis», «метод витрати-ефективність»). 	<p><i>Самостійна робота:</i> опрацювання теоретичного матеріалу.</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, які виносяться на СРС</i></p> <p>Ознайомитись з основними програмами у соціальній сфері, які дозволяють покращити соціальні процеси, зокрема знизити захворюваність населення, знизити рівень бідності, смертності та інвалідизації населення, підвищити рівень народжуваності, трудової мобільності та забезпечити гідний рівень життя для внутрішньо переміщених осіб.</p> <p>Проаналізувати, на прикладі «Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми збереження і розвитку трудового потенціалу України на період до 2017 року», раціональність її структури та рівень її виконання на сьогоднішній момент.</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 5 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розділившись на підгрупи та обравши для проведення контролю одну із запропонованих програм на четвертому практичному занятті, використовуючи «метод мозкового штурму» визначити: обґрунтованість обраної проблеми; раціональність структури програми; чіткість встановленої мети та завдань та їх реалістичність; обґрунтованість обсягів фінансування і їх реалістичність. 2. Розробити анкету, яка б дала можливість в цілому визначити імовірність реалізації запропонованої студентами вище програми та зробити загальний висновок. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні підходи до оцінки ефективності соціальних програм; - процес оцінки ступеня досягнення програмних цілей; - підходи до оцінки ефективності адресних соціальних програм; - теоретичні засади інтегральної оцінки соціального розвитку для формування програм у соціальній сфері на рівні територіальних громад; 	<p>Тема 6. Оцінка якості, ефективності та сталості програм у соціальній сфері Лекція № 6 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи до оцінки ефективності соціальних програм. 2. Оцінка ступеня досягнення програмних цілей. 3. Інтегральна оцінка соціального розвитку для формування програм у соціальній сфері. 4. Інструмент оцінки рівня сталості програм та проєктів у соціальній сфері. <p><i>Література</i> Основна: 4; 8; 9; 12; 14–16. Додаткова: 33–35. Інтернет-ресурси: 45–46; 58; 59.</p>	2
<p>- інструмент оцінки рівня сталості програм та проєктів у соціальній сфері на рівні територіальних громад.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати оцінку ефективності соціальних програм та поставлених програмних цілей; 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Складові оцінки рівня сталості програм та проєктів. Інструкції щодо заповнення таблиці результатів. Приклад формату для розробки плану дій для забезпечення сталості проєкту. Можливі заходи, що сприятимуть забезпеченню сталості проєкту.</p>	10
<ul style="list-style-type: none"> - використовувати і застосовувати на практиці інтегральну оцінку соціального розвитку територіальної громади для формування програм у соціальній сфері; - застосовувати інструмент оцінки рівня сталості програм та проєктів на рівні територіальних громад, зокрема проводити оцінку рівня підтримки з боку зацікавлених сторін; оцінку фінансової стабільності; оцінку рівня партнерства; оцінку рівня менеджменту і людських ресурсів; оцінку рівня моніторингу реалізації програм і проєктів; оцінку рівня адаптивності програм і проєктів; визначати середню оцінку рівня сталості програм і проєктів на рівні об'єднаних територіальних громад. 	<p>Практичне заняття № 6 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розділившись на підгрупи та обравши для проведення оцінки рівня сталості одну із запропонованих програм на четвертому практичному занятті оцінити: рівень підтримки соціальної програми з боку зацікавлених сторін; рівень фінансової стабільності програми; рівень зв'язків між вашою програмою та партнерами; рівень підтримки та ресурсів, необхідних для ефективної реалізації програми та програмних заходів; рівень комплексної системи моніторингу реалізації програми та її оцінка з метою документування результатів та подальшого планування; рівень адаптивних можливостей з метою забезпечення ефективної реалізації програми в умовах, що змінюються; рівень стратегічної комунікації із особами, що приймають рішення, та громадою щодо реалізації програми; рівень визначення цілей, напрямків та забезпечення ефективної реалізації проєкту. 2. Скласти оціночну таблицю, яка допоможе підрахувати середню оцінку рівня сталості запропонованої програми у соціальній сфері. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фактори, які впливають на реалізацію соціального проєкту; - фази життєвого циклу соціального проєкту; - розгорнуту схему проєкту, структуру, учасників і його оточення; - критерії прийняття ідеї проєкту та аналіз інвестиційних можливостей; - етапи оцінки життєздатності соціального проєкту; - систему показників, що характеризує ефективність реалізації проєкту у соціальній сфері. 	<p>Тема 7. Загальна характеристика управління соціальними проєктами та обґрунтування їх доцільності Лекція № 7 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика управління проєктами у соціальній сфері. Типи проєктів. 2. Життєвий цикл соціального проєкту та його фази. 3. Структура і учасники проєкту. 4. Формування задуму соціального проєкту. Оцінка і аналіз життєздатності соціального проєкту. <p style="text-align: center;"><i>Література</i></p> <p>Основна: 17–28. Додаткова: 34–44. Інтернет-ресурси: 45–46; 54; 56; 57; 64–68.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити класифікацію проєктів за різними ознаками; - визначати цілі проєкту, основні ознаки, учасників проєкту із зазначенням їх інтересів при підготовці та реалізації проєкту; функції управління проєктом; стадії життєвого циклу проєкту; - упорядковувати види робіт за стадіями життєвого циклу проєкту; - розраховувати показники ефективності реалізації інвестиційного проєкту (чистий приведений дохід, індекс рентабельності, період окупності, точка беззбитковості). 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Методи визначення ефективності соціальних проєктів на початкових етапах проведення технічного аналізу. Показники ефективності проєктів (сума інвестицій, грошовий потік, чиста теперішня вартість проєкту, термін окупності інвестицій проєкту, внутрішня норма рентабельності, коефіцієнт вигід/витрат, індекс прибутковості, точка беззбитковості).</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 7 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Згрупувати терміни і визначення згідно із даними наведеними в роздатковому матеріалі. 2. Розглядається проєкт озеленення територіальної громади. На підставі власних знань щодо відповідного проєкту визначте та опишіть його цілі, основні ознаки; учасників проєкту із зазначенням їх інтересів при підготовці та реалізації проєкту; функції управління даним проєктом; стадії життєвого циклу проєкту. 3. Розглядається проєкт будівництва готельного комплексу на березі р. Південний Буг у м. Вінниця. Упорядкуйте види робіт за стадіями життєвого циклу проєкту за даними наведеними в роздатковому матеріалі. 4. На підставі вихідних даних розрахувати показники ефективності реалізації інвестиційного проєкту (чистий приведений дохід, індекс рентабельності, період окупності, точку беззбитковості). 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи формування проектних груп; - базові елементи організаційної структури управління проектами у соціальній сфері; - функціональні та цільовий підходи, їх переваги та недоліки; - особливості функціонування проектної організаційної структури управління; - характеристику внутрішнім організаційним структурам управління соціальним проектом; - процеси планування проектів у соціальній сфері; - засоби та джерела фінансування проекту; - склад і порядок розроблення кошторисної документації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти організаційну структуру управління соціальним проектом та застосовувати підходи до її побудови; - визначати функціональні обов'язки учасників проекту у соціальній сфері; - будувати календарні плани проекту у соціальній сфері; - застосовувати внутрішні і зовнішні джерела фінансування проекту у соціальній сфері; - розробляти проектно-кошторисну документацію проектів в соціальній сфері. 	<p style="text-align: center;">Тема 8. Загальні підходи до організації структури, планування і контролю проектів у соціальній сфері</p> <p style="text-align: center;">Лекція № 8 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття проектної організаційної структури. 2. Фактори прийняття рішень щодо вибору організаційної структури проектів. Види організаційних структур проекту. 3. Планування та види планів реалізації проекту. 4. Фінансове планування за проектом. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею. <p style="text-align: center;"><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 64–68.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виноситься на СРС</i></p> <p>Тендери на розробку проектної документації. Вимоги до робочої документації. Експертиза й затвердження проектів. Підходи до вибору замовником проектних фірм. Функціональні обов'язки проектних фірм. Типи проектних фірм. Бюджетне фінансування. Акціонерне фінансування. Боргове фінансування. Альтернативи фінансування. Лізингове фінансування. Іпотека. Форми іпотечних позичок. Форми проектного фінансування. Фінансування з повним регресом на позичальника. Фінансування без регресу на позичальника. Проектне фінансування з обмеженим регресом на позичальника. Контроль за дотриманням умов фінансування.</p>	10
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 8 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити оптимальну організаційну структуру управління проектом направленою на соціальних розвиток територіальної громади м. Вінниці (або будь-якої територіальної громади Вінницької області). Проаналізуйте її переваги та недоліки. 2. На основі вихідних даних розробити бюджет проекту. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вимоги до структури соціального проєкту; - моделі та методи структуризації проєкту; - принципи системи кодування проєкту; - форми графічного відображення робіт проєкту; - принципи та елементи побудови сіткового графіка; - етапи та принципи розробки календарних планів; - основні напрямки оптимізації планів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти структуру проєкту у соціальній сфері; - здійснювати структуризацію проєкту у соціальній сфері; - будувати сітковий графік соціального проєкту та визначати основні його структурні компоненти; - будувати календарний план проєкту, зокрема Діаграму Ганта; - здійснювати оптимізацію проєкту у соціальній сфері. 	<p>Тема 9. Структуризація проєкту та математичні методи планування проєктів у соціальній сфері Лекція № 9 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення структури проєкту у соціальній сфері на етапі планування. 2. Підходи до структуризації проєкту. 3. Сіткове планування проєкту. 4. Календарне планування проєкту. 5. Оптимізація проєкту. <p><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 64–68.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виноситься на СРС</i></p> <p>Підходи до структуризації проєкту – «Work Breakdown Structure» (WBS). Основні етапи розробки WBS. Основні задачі структуризації проєкту. Послідовність здійснення структуризації проєкту. Діаграма Ганта. Облік потреб в окремих видах ресурсів та їх згладжування. Розподіл ресурсів. Аналіз можливості реалізації соціального проєкту.</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 9 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>На основі роздаткового матеріалу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Побудувати сітковий графік проєкту у соціальній сфері з визначенням усіх параметрів: код роботи, тривалість роботи, ранній початок, пізній строк початку, ранній строк закінчення, пізній строк закінчення, резерв часу. 2. Визначити критичний шлях проєкту у соціальній сфері, загальну тривалість проєкту, резерв часу. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - категорії витрат; - процес планування ресурсів; - джерела фінансування проєкту у соціальній сфері; - етапи процесу планування ресурсів; - принципи складання договору підяду; - процес планування витрат; - порядок формування кошторису витрат; - порядок формування бюджету проєкту у соціальній сфері; 	<p>Тема 10. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету у соціальній сфері Лекція № 10 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матеріально-технічна підготовка проєкту у соціальній сфері. 2. Категорії витрат проєкту у соціальній сфері. 3. Порядок планування витрат за проєктом. 4. Розробка бюджету проєкту у соціальній сфері. 5. Можливості внесення змін до проєктного бюджету у соціальній сфері. <p><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 64–68.</p>	2

1	2	3
<p>складання планового балансу грошових надходжень і витрат.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - укладати договори постачання та підяду; - планувати витрати на формування і реалізацію проекту у соціальній сфері; - складати кошторисну вартість проекту у соціальній сфері; - розробляти бюджет проекту у соціальній сфері та здійснювати його контроль. 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Календар реалізації бюджету проекту. Основні завдання бюджетного контролю. Підготовка звітності про витрати. Система бюджетного контролю.</p>	10
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види контролю в проектах у соціальній сфері; - процеси планування проектів; - систему контролю дотримання параметрів проекту; - процес проведення аналізу та внесення змін у виконання проекту; - види ризиків проектів; - причини виникнення проектних ризиків; - послідовність виконання робіт по аналізу ризиків; - методи та методики аналізу ризиків; - способи зниження ризиків проекту у соціальній сфері. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити контроль проектної діяльності; - застосовувати технології оцінки проектної діяльності у соціальній сфері; - використовувати методи управління ризиками; - застосовувати методику визначення ризику проекту; - застосовувати методів зниження ризиків. 	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 10</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахувати на основі вихідних даних собівартість виробництва продукції при реалізації проекту у соціальній сфері. 2. Розрахувати на основі вихідних даних кошторис витрат на виробництво продукції при реалізації проекту у соціальній сфері. <p style="text-align: center;">Тема 11. Контроль виконання і управління ризиками проектів у соціальній сфері</p> <p style="text-align: center;">Лекція № 11</p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контроль як основа управління проектною діяльністю. Види контролю. 2. Технології оцінки проектної діяльності у соціальній сфері. 3. Регулювання процесу реалізації проекту. Проектні ризики та їх класифікація. 4. Принципи управління проектними ризиками. Методи аналізу ризиків проекту. <p style="text-align: center;"><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 64–68.</p>	2
<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Групи методів зниження ризиків (технічні методи, правові методи, організаційно-економічні методи). Методи зниження ризику проекту у соціальній сфері (розподіл ризику між учасниками проекту; страхування; резервування коштів на покриття непередбачених витрат; нейтралізація часткових ризиків; зниження ризику в плані фінансування).</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 11</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відповідно до вихідних даних порівняти два проекти по виробництву соціально важливої продукції. Для цього необхідно визначити точку безбитковості для кожного з варіантів. 2. Визначте найбільш ризикований проект у соціальній сфері. 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Групи методів зниження ризиків (технічні методи, правові методи, організаційно-економічні методи). Методи зниження ризику проекту у соціальній сфері (розподіл ризику між учасниками проекту; страхування; резервування коштів на покриття непередбачених витрат; нейтралізація часткових ризиків; зниження ризику в плані фінансування).</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 11</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відповідно до вихідних даних порівняти два проекти по виробництву соціально важливої продукції. Для цього необхідно визначити точку безбитковості для кожного з варіантів. 2. Визначте найбільш ризикований проект у соціальній сфері. 	8

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засоби управління якістю проектом у соціальній сфері; - порядок добровільної та обов'язкової сертифікації продукції проекту; - принципи та етапи управління якістю відповідно до ISO 9000-2001; - положення програми забезпечення якості проекту; - методи контролю якості проекту у соціальній сфері; - модель проекту в автоматизованих системах управління проектами; - можливості планування робіт, ресурсів і затрат за проектом, які забезпечують програми Project Expert, Microsoft Project, Open Plan, Spider Project, Sure Trek Project Manager і Primavera Project Planner; - системи автоматизації управління проектами у соціальній сфері. 	<p align="center">Тема 12. Управління якістю проєктів та їх програмне забезпечення процесу управління у соціальній сфері</p> <p align="center">Лекція № 12 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція управління якістю проєктів. 2. Система норм і стандартів в управлінні якістю проєктів. 3. Управління забезпеченням якості проєкту та її контролю. 4. Автоматизована система моделі управління соціальним проєктом. 5. Класифікація програмного забезпечення управління проектом у соціальній сфері. <p align="center"><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 63–68.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p align="center"><i>Питання, яке виноситься на СРС</i></p> <p>Функції проєкт-менеджера в забезпеченні якості соціального проєкту. Програма забезпечення якості проєкту. Програма контролю якості проєкту та зміст її заходів. План технічної інспекції соціального проєкту. Функції інспекторів технічної інспекції соціального проєкту.</p>	10
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити облік і аналіз витрат, пов'язаних із забезпеченням якості проекту; - використовувати систему нормативних документів України для управління проектами у соціальній сфері; - складати програму забезпечення якості проекту; - планувати роботи, ресурси і затрати за проектом використовуючи програму Project Expert. 	<p align="center">Практичне заняття № 12 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити та запровадити в проєктну практику політику в сфері якості на основі орієнтовної структури системи якості (відповідно до вихідних даних). Необхідно її вдосконалити та розробити конкретні заходи щодо її реалізації. 2. Створити календарний план реалізації проєкту у соціальній сфері та побудувати Діаграму Ганта на основі використання комп'ютерної програми Project Expert. В відповідному плані передбачити заходи щодо запровадження системи якості соціального проєкту. 	2

1	2	3
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - способи та процедури закупівель; - вимоги, які висуваються до тендерної документації; - процедури проведення відкритих та закритих торгів; - процедуру запиту цінових пропозицій; - порядок побудови організаційної структури проєктної команди; - міжнародні програми підтримки політики регіонального розвитку в Україні та в територіальних громадах Вінниччини. 	<p align="center">Тема 13. Організація проведення конкурсу за проєктами у соціальной сфері та розвиток проєктної команди</p> <p align="center">Лекція № 13 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та класифікація торгів за проєктами. 2. Програми розвитку територіальних громад в рамках яких можуть подаватися проєкти у соціальной сфері на конкурс. 3. Людський чинник в управлінні проєктами. 4. Етапи формування проєктних груп. Координаційна група проєкту у соціальной сфері. <p align="center"><i>Література</i></p> <p>Основна: 25–27. Додаткова: 36–44. Інтернет-ресурси: 56; 57; 64–68.</p>	2
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити і брати участь в процедурах торгів (конкурсах) соціальных проєктів; - подавати документи на участь в міжнародних конкурсах щодо реалізації проєкту у соціальной сфері; - створювати проєктну команду для реалізації проєкту у соціальной сфері. 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції</p> <p align="center"><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Мета створення проєктної команди і завдання проєкт-менеджера. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні – EuropeAid/132810/C/SER/UA.</p>	8
	<p align="center">Практичне заняття № 13 <i>Завдання до заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відповідно до підтримки політики регіонального розвитку в Україні – EuropeAid/132810/C/SER/UA описати програми регіонального розвитку в рамках яких можуть подаватися проєкти у соціальной сфері на конкурс. 2. Додатково описати вимоги щодо участі в конкурсі та критерії участі в ньому. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методологію проведення аналізу ринку; - методику розробки фінансової моделі для започаткування проєкту у соціальной сфері; - структуру бізнес-плану відповідно до стандарту UNIDO; - методику проведення моніторингу і оцінювання соціальных аспектів проєктів. 	<p align="center">Тема 14. Підготовка бізнес-плану у соціальной сфері та розрахунок його фінансової моделі</p> <p align="center">Лекція № 14 <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ринку та спроможності організації, яка розробляє проєкт у соціальной сфері. 2. Розробка фінансової моделі для започаткування нового проєкту у соціальной сфері. 3. Моніторинг і оцінювання соціальных аспектів проєктів. <p align="center"><i>Література</i></p> <p>Основна: 15; 17; 20; 25–28. Додаткова: 38–44. Інтернет-ресурси: 54; 55; 58; 59; 60; 67 64–68.</p>	2

1	2	3
<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити аналіз конкурентних переваг суб'єктів/організацій; - проводити аналіз ринку та його учасників для започаткування проекту у соціальній сфері; - проводити опис продукції із застосуванням моделі «маркетинг-мікс»; - оцінювати інвестиційну привабливість проекту; - проводити аналіз ризиків реалізації проекту; - застосовувати методологію планування і проведення моніторингу і оцінювання проектів на різних рівнях; - розробляти рекомендації щодо узагальнення та використання результатів моніторингу і оцінки на рівні проекту у соціальній сфері. 	<p><i>Самостійна робота:</i> вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виноситься на СРС</i></p> <p>Інструментарій, методологія моніторингу і оцінювання (МІО) соціальних аспектів проєктів (в рамках впровадження «Надзвичайної кредитної програми Європейського інвестиційного банку для відновлення України»).</p> <hr/> <p>Практичне заняття № 14 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>1. На основі виданих даних – вхідних параметрів проекту у соціальній сфері (доходів, видатків, інвестицій, обсягів фінансування, податків, амортизаційних відрахувань) сформулювати звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів. Розрахувати показники, які характеризують інвестиційну та соціальну ефективність проекту у соціальній сфері. Провести аналіз чутливості проекту.</p> <p>2. Скласти резюме проекту у соціальній сфері (інвестиції та фінансування проекту, операційна діяльність, показники рентабельності, показники інвестиційної привабливості тощо).</p>	<p style="text-align: center;">8</p> <hr/> <p style="text-align: center;">2</p>
Всього за навчальний рік		180

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Лащенко О.В., Серьогіна Н.К. Впровадження проєктного підходу в діяльність органів публічного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2021. № 1 (48). С. 113–121.
2. Тимофєєва М.І. Соціальні проєкти в системі соціального захисту населення. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки*. 2018. № 5. С. 73–80.
3. Соціальна політика в Україні : монографія / за ред. О.В. Макарової. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2015. 244 с.
4. Макарова О.В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика розробки і оцінки : монографія. Київ : Ліра-К, 2004. 328 с.
5. Маліновська О.Я., Демкович О.В. Соціальні програми та проєкти як інструменти здійснення державної соціальної політики в умовах програмно-цільового методу організації бюджету. *Економіка та держава*. 2016. № 3. С. 61–64.
6. Людський розвиток в Україні: історичний вимір трансформації державної соціальної політики : колективна монографія / за ред. Е.М. Лібанової. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2014. 380 с.
7. Демографічні чинники бідності : колективна монографія / за ред. Е.М. Лібанової. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2009. 184 с.
8. Саріогло В.Г. Оцінювання результатів державних соціальних програм: актуальність, методологія, інструментарій. *Демографія та соціальна економіка*. 2013. № 1 (19). С. 57–66.
9. Соціальні результати державних програм: теоритико-методологічні та прикладні аспекти оцінювання : монографія / за ред. Е.М. Лібанової. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Умань : Видавець «Сочінський», 2012. 312 с.
10. Швейцарсько-український проєкт. Стратегічне планування в громадах : стратегії місцевого розвитку. Київ. 2021. 56 с.
11. Посібник DESPRO «Успішна територіальна громада: будуємо разом». Київ. 2018. URL: <https://despro.org.ua/library/publication/UspishnaTerytorialnaHromada2018.pdf/>
12. Основи розробки місцевих цільових програм : посібник для держслужбовців/. URL: <https://gurt.org.ua/uploads/news/2011/09/08/broshyura.pdf>.
13. Управління знаннями. Електронне навчання управління проєктами у спільноті практик : сталий розвиток : практичний посібник / за ред. І. Катерняка, Т. Маматової. Київ : DESPRO, 2021. – 195 с.
14. Інструмент оцінки сталості програм та проєктів. Київ. 2016. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/INSTRUMENT-OTSINKY-STALOSTI-PROHRAMTA-PROEKTIVKyiv-2016.pdf/>.

15. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проекту : практичний посібник для виконавців проектів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України / за ред. Л. Пильгун. Київ, 2016. URL: https://bucharada.gov.ua/sites/default/files/praktychnyy_posibnyk_dlya_vykonavciv_proektiv_nadzvychnoyi_kredytnoyi_programy_z_vidnovlennya_ukrayiny.pdf.
16. Оцінка ефективності програм соціальної підтримки за даними спеціального опитування населення / за ред. Л. М. Черенко. Електронне видання. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2021. URL:
17. Основи бізнес-планування для комунальних підприємств : методичний посібник / Н.Т. Мамедова, В.І. Козака, О.О. Козлюка. Київ : DESPRO, 2020. 54 с.
18. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні (EuropeAid/132810/C/SER/UA) : посібник з підготовки проектів. Київ, 2021. 27 с. URL: <https://enefcities.org.ua/upload/files/Posibnyk.pdf>.
19. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні (EuropeAid/132810/C/SER/UA) : посібник з підготовки проектів. Додатки. Київ, 2021. 95 с. URL: <https://enefcities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf>.
20. Розробка галузевих стратегій та програм водопостачання, водовідведення та санітарії в об'єднаних територіальних громадах: методичний посібник / за ред. В. І. Козака, О.О. Козлюка. Київ : DESPRO, 2019. 62 с.
21. Державне інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект) / за ред. В.М. Новікова, О.В. Макарової, М.В. Откидач. Електронне видання. К : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2021. URL: <https://idss.org.ua/arhiv/%D0%AF.pdf>.
22. Управління проектами : навчальний посібник / за ред. Т.В. Мамотової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 128 с.
23. Проектний менеджмент в публічному управлінні : підручник / за ред. Ю.П. Шарова. Київ : НАДУ, 2017. 344 с.
24. Управління проектами: навчальний посібник (для магістрів галузі знань 07...) / за ред. Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
25. Микитюк П.П. Управління проектами : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 270 с.
26. Березін О.В. Управління проектами : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2014. 272 с.
27. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практичний посібник. Київ : Софія-А, 2012. 80 с.
28. Катренко А.В. Управління ІТ-проектами : підручник. Кн. 1 : Стандарти, моделі та методи управління проектами / за наук. ред. В.В. Пасічника. 2-ге вид., стер. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 550 с

Додаткові

29. Антонюк Д.А. Соціальні інновації: досвід реалізації проектів провідних країн світу для України. *Менеджмент та підприємництво*. 2019. Вип. 1. С. 64–73.
30. Кропельницька С.О., Мигович Т.М., Кулеша-Любінець М.М. Розроблення та реалізація соціальних проектів в Україні. *Держава та регіони*. 2019. № 1. С. 37–43.
31. Лутай Л.А., Баранець І.М. Теоретичні засади управління проектами публічної та соціальних сфер. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2018. № 3. С. 20–25.
32. Попова П.О. Соціальне проектування в місцевих громадах США. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2018. № 2. С. 11–15.
33. Методичний посібник для розробки проектів інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад. Київ : Міністерство регіонального розвитку, 2016. 60 с.
34. Соціально-політичне проектування: проблема взаємозв'язку суспільних потреб і державних інтересів : навчальний посібник. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2011. 280 с.
35. Безпалько О.В. Соціальне проектування : навчальний посібник. Київ : Київський університет ім. Б. Грінченка, 2010. 127 с.
36. Управління проектами : навчальний посібник / за ред. О.В. Ульянченка, П.Ф. Цигікала. Харків : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. 522 с.
37. Соціальне планування у місцевих громадах: теорія і практика. Київ : Видавничий дім «Калита», 2008. 134 с.
38. Батенко Л.П. Управління проектами: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 231 с.
39. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Каравела, 2006. 320 с.
40. Кобилянський Л.С. Управління проектами: навчальний посібник. Київ : МАУП, 2002. 450 с.
41. Тарасенко І.В. Управління проектами: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 340 с.
42. Бондаренко Ю.В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. 127 с.
43. Кучеренко В.Р. Управління проектами: навчальний посібник. Київ, 2005. 430 с.
44. Управління проектами в готельному та ресторанному бізнесі = Project management in the hotel and restaurant business : метод. рек. до самост. роб.; освіт. ступінь «магістр» : галузь знань 24 «Сфера обслуговування» : спец. 241 «Готельно-ресторанна справа» : освіт. програма «Готельно-ресторанна справа» / розроб. І. Власенко. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2021. 26 с.

Інтернет-джерела

45. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. URL: <http://www.idss.org.ua/>.
46. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України від 23 березня 2000 р. № 1602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>.
47. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>.
48. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про порядок обміну інформацією між виконавцями державних цільових програм та координації цієї роботи від 4 грудня 2009 р. № 1367. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1251-09#Text>.
49. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 1 червня 2000 р. № 1768-3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>.
50. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>.
51. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про прожитковий мінімум» від 15 липня 1999 р. № 966-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text>.
52. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про соціальні послуги» від 19 червня 2003 р. № 966-15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
53. Офіційний сайт Верховної Ради України. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 579/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#Text>.
54. Офіційний сайт Верховної Ради України. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» від 27 січня 2016 року № 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2016-%D0%BF#n33>.
55. Офіційний сайт Верховної Ради України. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм» від 31 січня 2007 р. № 106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF#Text>.
56. Офіційний сайт Верховної Ради України. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування» від 15 серпня 2012 року № 758. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64-2003-%D0%BF#Text>.

57. Офіційний сайт Верховної Ради України. Указ Президента України «Про Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування» від 28 жовтня 2002 р. № 952/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952/2002#Text>.

58. Офіційний сайт Верховної Ради України. Спільний наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, НАН України «Про затвердження Методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення» від 01.09.2017 р. № 1396/1272/730/243/528. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-17#n8>.

59. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Наказ Міністерства економіки України. Проект Наказу Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку проведення оцінювання заяв, критеріїв оцінювання та необхідної кількості балів (оцінки) для прийняття рішень щодо надання грантів на створення або розвиток переробних підприємств, форми бізнес-плану, форми договору про надання гранту, а також кінцевих строків подання заяв та граничної суми грантів» від 13.07.2022 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e3e2176d-58fb-441f-a12a>.

60. Офіційний сайт Верховної Ради України. Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку «Про методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів» від 31.08.2010 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-17#Text>.

61. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=a0fc2a99-ada3-4a6d-b65b-cb542c3d-5b77&title=DobrovilniiNatsionalniiOgliadSchodoTsileiStalogoRozvitkuVUkraini>.

62. Офіційний сайт Вінницької Міської Ради. Рішення Вінницької Міської Ради «Про затвердження Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0» від 26 лютого 2021 р. № 194. URL: <https://www.vmr.gov.ua/strategiia>.

63. ДСТУ ISO 10006:2005. Система управління якістю. Настанови щодо управління якістю в проектах. Київ : Держспоживстандарт України, 2005. 27 с. URL: <https://dnaop.com/html/62821/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3%20ISO%2010006%202005>.

64. Сайт Організації Об'єднаних Націй. Проекти міжнародної технічної допомоги. URL: <https://www.undp.org/ukraine>.

65. Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. Гранти. URL: <https://region.kname.edu.ua/index.php/uk/ru/granti/88-evropejskij-bank-rekonstruktsiji-ta-rozvitku-ebrr>.

66. Сайт грантів міжнародної співпраці. URL: <https://houseofeuropa.org.ua/grant/international-cooperation-grantsю>

67. Українська асоціація управління проектами. URL: <http://upma.kiev.ua/ru/home/about/>.

68. Сайт Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Система електронного університету Moodle. URL: <http://sun.vtei.com.ua/login/index.php/>.